

Måste ett arbete utföras uppe i riggen utan tillgång till mastkran, så går det bra att äntra masten med litet hjälp av ett eller två av fallen. Klättra inte utan sådan hjälp av tre skäl:

- 1) Det är riskabelt.
- 2) Du får säkert några präktiga blåmärken att dras med.
- 3) Du kan ändå inte utträtta något vettigt arbete på det viset.

Bäst är att ha en båtsmansstol i ordninggjord med tampar och ögon som hindrar den från att kantra. I nödfall får man göra en lagom stor slinga att sitta i, men den bör i så fall madrasseras med en båtdyna eller liknande. En sele, en speciellt i ordninggjord bit sadelgjord eller bara en tamp tar man runt ryggen, under armarna och fäster till ett annat fall. Den tjänstgör som säkerhetslina och stöd. De **Albinviggar** som har som tillbehör en särskild teakbräda för kompassfästet kan med en tamp och fyra hål eller urtag i brädan nyttja den även som båtsmansstol.

Helst bör två man, eller fler, assistera på däck. De hissar sin kompis till vädern med de båda fallen, men inte med hjälp av fallvinschen. Vår vinsch är nämligen inte utformad koniskt, och risken finns för att tågverket bekniper sig vid minsta firning, varvid toppgasten måste hänga sig i krokig arm medan däcksgastarna utreder fallet. I stället tar däcksgastarna avhåll runt knaparna och hissningen sker bit för bit (åhej-åhå) varvid alla hjälps åt. Först när kompiserna ska ner igen lägger man ett par varvs avhåll runt vinschen och firar så vackert.

En viktig sak är att båda fallen måste löpa endera för om spridarna eller akter om dem och, i det första fallet, på samma sida om förstaget. Båtsmansstolen kopplas naturligtvis till något av wirefallen. Skall det andra wirefallet användas som säkerhetslina, så måste det först med hjälp av en kastlina föras över spridaren till samma sida som lyftwiren för båtsmansstolen.

En anledning till mastklättring är ju att ett fall gått till vädern. Då får man använda dirken (eller spinnakerfallet) som säkerhetslina.

Tuffingar klarar sig väl utan säkerhetslina, men bör då ha en tamp eller rem att lägga runt mast och överkropp som stöd vid arbetet sedan de väl kommit över spridarna (och göra loss tampen i tid på nervägen!).

Det är ingen risk att båten kantrar därför att en man sitter i masttoppen. Under segling eller i sjögång kan sådan klättring i alla fall endast förekomma vid måttliga krängningsvinklar, där ingen sådan risk finns.

Till slut: Hissa upp den lättaste besättningsmedlem som kan klara ut jobbet i riggen. Det är ju lättare för däcksgastarna och frestar minst på grejorna. Och det är skönt för toppgasten att veta att de starkaste och kanske kunnigaste karlarna har hand om linor och wirefall.

Vegatips nr 51 återgivet med tillstånd från Ostkustens Vegaklubb. Tack!
Redigering I.H.

